

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 419/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti SEZAM, s. r. o., Kvačalova 1, Žilina, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivanou Tomkowou, Kvačalova 1, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 85/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti SEZAM, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. novembra 2018 elektronicky a 15. novembra 2018 poštou doručená sťažnosť spoločnosti SEZAM, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 85/2016 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobným návrhom z 23. marca 2016 sa sťažovateľka domáhala na okresnom súde vydania rozhodnutia o zaplatenie sumy 645,36 € s príslušenstvom proti žalovaným Marekovi Mitanovi (žalovaný v 1. rade) a spoločnosti Stavbyx, s. r. o. (žalovaný v 2. rade). Okresný súd vydal 12. apríla 2016 platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanému v 1. rade, aby zaplatil žalovanú sumu s príslušenstvom. Sťažovateľka žiadosťou o vydanie rozhodnutia z 22. januára 2018 okresný súd vyzvala, aby pokračoval v konaní, pretože od posledného úkonu uplynuli viac ako dva roky.

3. Uznesením z 12. septembra 2018 (doručeným sťažovateľke 29. októbra 2018) okresný súd rozhodol, že konanie proti žalovanému v 1. rade zastavuje a sťažovateľke a žalovanému v 2. rade náhradu trov konania nepriznáva. V odôvodnení predmetného uznesenia okresný súd uviedol, že z Obchodného vestníka č. 10/2018 zistil, že na majetok žalovaného v 1. rade bol uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 22 OdK 1/2018 z 8. januára 2018 zverejneným v Obchodnom vestníku 15. januára 2018 vyhlásený konkurz. Na základe tejto skutočnosti konanie proti žalovanému v 1. rade zastavil.

4. Sťažovateľka zastáva názor, že okresný súd svojím nekonaním v období od 12. apríla 2016 do dňa doručenia uznesenia sp. zn. 6 C 85/2016 z 12. septembra 2018, ktorým zastavil konanie voči žalovanému v 1. rade (t. j. do 29. októbra 2018), spôsobil zbytočné prieskumy v napadnutom konaní. Sťažovateľka ďalej namieta, že v danej právnej veci nešlo o skutkovo ani právne zložitý prípad, pretože sťažovateľka si uplatnila pohľadávku písomne uznanú žalovanými. Svoj postup v napadnutom konaní hodnotí sťažovateľka ako aktívny, bez zbytočného odkladu reagovala na výzvy konajúceho súdu a opakovane telefonicky žiadala konajúceho sudcu o stanovenie termínu pojednávania a rozhodnutie vo veci. Sťažovateľka teda svojím postupom nezaložila príčinu spomaleného postupu okresného súdu.

5. V dôsledku prietáhov v napadnutom konaní a dlhej doby doručovania platobného rozkazu podľa sťažovateľky jej bolo sťažené až zmarené vymożenie uplatnenej pohľadávky, keďže svoju pohľadávku nestihla prihlásiť do vyhláseného konkurzu, ktorý bol zrušený po splnení konečného rozvrhu výťažku s účinkami zverejnenia oznamu v Obchodnom vestníku č. 186/2018 z 26. septembra 2018, teda ešte pred dňom doručenia uznesenia okresného súdu sp. zn. 6 C 85/2016 z 12. septembra 2018 sťažovateľke.

6. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa - SEZAM s.r.o. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní pred Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom, č. k.: 6C/85/2016 vo veci návrhu sťažovateľa o zaplatenie sumy 645,36 EUR s prísl. porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zároveň v súlade s čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 1000,- EUR.

Porušovateľ je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 101,42 EUR za dva úkony právnej služby a to prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a písomné podanie sťažnosti na Ústavný súd Slovenskej republiky vypočítané podľa Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. Ivany Tomkovej, ktorý je vedený v [REDAKOVANÉ] do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

11. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

12. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01). Ústavný súd tiež už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05).

13. V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

14. Sťažovateľka namieta porušenie označených práv v namietanom konaní, v ktorom sa domáha zaplata sumy 645,36 € s príslušenstvom proti žalovaným z titulu kúpnej zmluvy z 5. apríla 2011. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žaloba bola okresnému súdu doručená 23. marca 2016 a platobný rozkaz vydaný 12. apríla 2016 sa nepodarilo doručiť žalovanému v 2. rade. Okresný súd uznesením z 12. septembra 2018 zastavil konanie proti žalovanému v 1. rade z dôvodu prebiehajúceho konkurzného konania. Z predložených listín nevyplýva, či sťažovateľka podala predsedovi okresného súdu

sťažnosť na priet'ahy v konaní. Podaním z 22. januára 2018 sťažovateľka žiadala okresný súd o vydanie rozhodnutia v jej právnej veci.

15. Ústavný súd po oboznámení sa s priebehom namietaného konania, berúc do úvahy najmä charakter uplatneného nároku a odkazujúc na judikatúru prezentovanú v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia, hodnotí charakter nečinnosti okresného súdu pri doručovaní platobného rozkazu ako ojedinelý priet'ah, ktorý nedosahuje takú intenzitu, ktorá by umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o zbytočných priet'ahoch v postupe okresného súdu a o porušení označených práv sťažovateľky (I. ÚS 670/2016, I. ÚS 641/2016, I. ÚS 643/2016, I. ÚS 642/2016).

16. Ústavný súd však zároveň pripomína, že prípadná ďalšia nečinnosť okresného súdu by v súhrne s doterajším priebehom konania okresného súdu mohla založiť inú kvalitu posudzovania zbytočných priet'ahov a prípadné neefektívne (nesústredené) konanie okresného súdu alebo konanie poznačené zjavnou nečinnosťou by mohlo byť v príčinnej súvislosti s porušovaním základného práva na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. V takom prípade by toto rozhodnutie nemalo byť prekážkou prípustnosti opätovného konania a rozhodovania vo veci samej podľa § 24 zákona o ústavnom súde.

17. Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

18. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v pripojenom generálnom splnomocnení na zastupovanie sťažovateľky advokátkou JUDr. Ivanou Tomkowou udelenom 22. februára 2018, ktorým bola uvedená advokátka splnomocnená „*na generálne právne zastupovanie vo všetkých právnych veciach v zmysle Mandátnej zmluvy zo dňa 01.01.2010 v znení jej dodatkov,*

v oblastiach obchodného, občianskeho, konkurzného, pracovného, správneho a trestného práva pred súdnymi orgánmi, správnymi orgánmi, orgánmi štátnej správy a samosprávy, orgánmi činnými v trestnom konaní, podľa Zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov; a to najmä mimosúdnym a súdnym spôsobom, na podanie žalôb a iných návrhov a na zastupovanie mandanta v súdnych a iných konaniach; po právoplatnom skončení súdnych konaní na podanie návrhov na vykonanie exekúcie a na zastupovanie mandanta v súdnych exekučných konaniach“, nie je označená žiadna vec, ktorá by bližšie konkretizovala toto splnomocnenie, a absentuje aj jeho výslovné udelenie na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

19. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju rozhodnutia (napr. III. ÚS 18/2017, I. ÚS 199/2016), v ktorých posudzoval „generálne“ splnomocnenia udelené sťažovateľmi advokátom, pričom trval na výslovnom udelení splnomocnenia na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd preto sťažnosť mohol odmietnuť aj podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. novembra 2018